

Finanse -zagadnienia ogólne

Definicja finansów

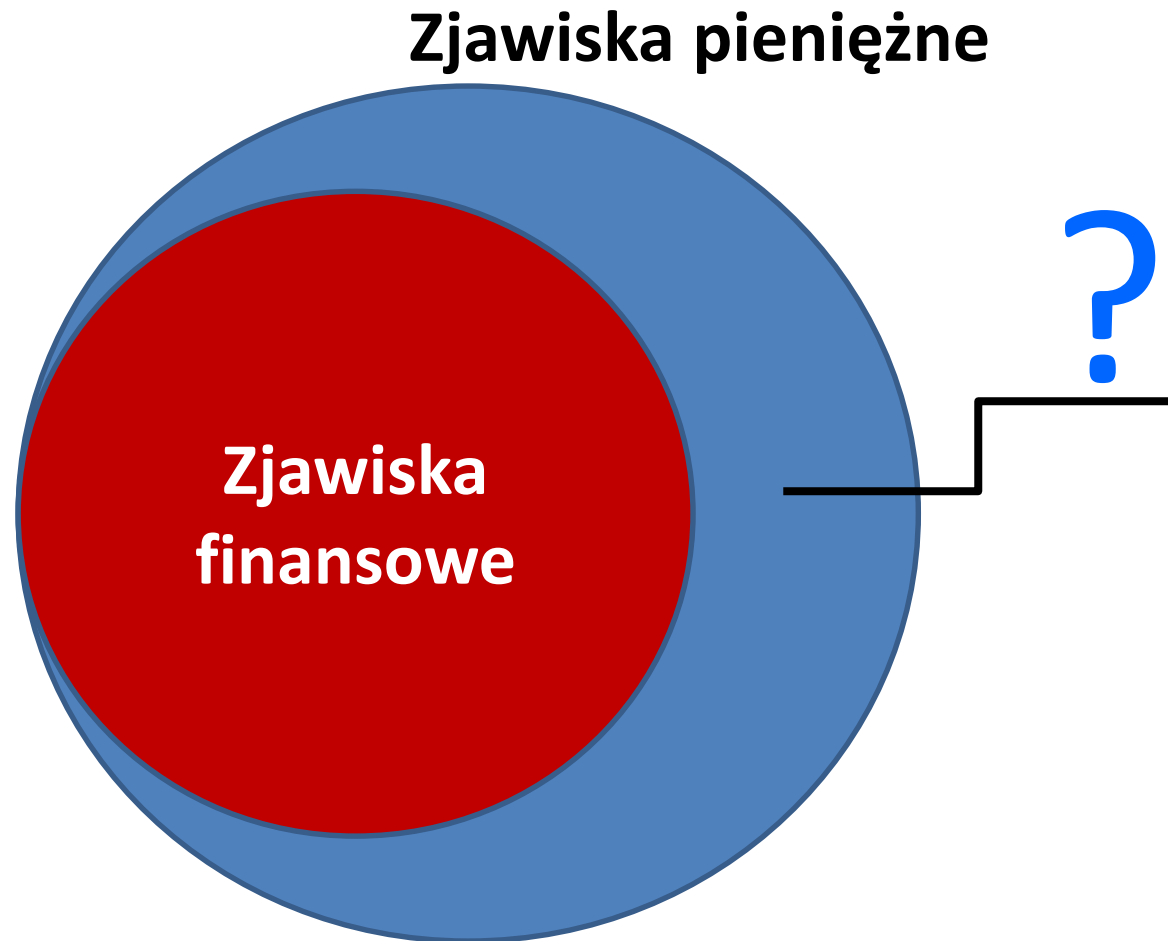
Finanse są to zjawiska i procesy pieniężne.

Z drugiej jednak strony nie każde zjawisko pieniężne można zaliczyć do finansów;

Ze zjawiskami finansowymi mamy do czynienia, gdy:

- 1) pieniądz występuje w ruchu i przyjmuje postać np. gotówki, wkładu bankowego, należności, zobowiązania lub
- 2) pełni funkcję środka wymiany, środka płatniczego, czy środka przechowywania wartości.

Finanse -zagadnienia ogólne

Finanse -zagadnienia ogólne

- pojęciem zjawiska finansowego nie obejmujemy pomiaru w procesach produkcyjnych, oraz w procesach konsumpcji indywidualnej i zbiorowej;
- pomiar i prezentacja zjawisk nie wymaga rzeczywistej obecności zasobów pieniężnych, stąd też pojęcie finansów nie obejmuje statystycznej i planistycznej miary procesów produkcyjnych i spożycia;
- w takich przypadkach mówimy, że pieniądź występuje w funkcji miernika wartości.

Finanse -zagadnienia ogólne

Systemem finansowym jest całościowy kształt form prawnych i organizacyjnych gromadzenia i wykorzystywania zasobów finansowych obejmuje on zatem:

- 1) normy prawne regulujące zasoby finansowe (gromadzenie i rozdysponowywanie środków finansowych);
- 2) instytucje realizujące te zasady prawne.

Finanse -zagadnienia ogólne

W historii gospodarczej świata wyróżniamy dwa typy systemów finansowych:

- 1) rynkowy (anglosaski)
- 2) bankowo-zorientowany (reński, niemiecki, niemiecko-japoński, kontynentalny)

Finanse -zagadnienia ogólne

Podział finansów ze względu na sektor

Wyróżniamy finanse związane z sektorem:

- 1) publicznym, związanym z finansami państwa i samorządów;
- 2) prywatnym, w ramach którego znajdujemy finanse przedsiębiorstw, banków, gospodarstw domowych itp.

Finanse -zagadnienia ogólne

Różnice pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym

- 1) w sektorze prywatnym równowaga finansów prywatnych i przemieszczenie zasobów są kształtowane przez prawa gospodarki rynkowej. Natomiast w sektorze publicznym równowaga finansów publicznych i przemieszczanie zasobów publicznych są zdominowane przez interwencje państwa i wyznaczone przez władzę państwową.

Finanse publiczne a prywatne

2. Państwo dysponuje:

- przymusem dla zapewnienia sobie dochodów;
- nie podlega przymusowi w zakresie wydatków;

W przypadku sektora finansów prywatnych sytuacja jest odwrotna.

Finanse publiczne a prywatne

3. Finanse publiczne wyrażają się w pieniądzu, którego dysponentem jest państwo, natomiast prywatni posiadacze pieniądza nie mają na niego żadnego wpływu;
4. Finanse publiczne zorientowane są na realizację interesu publicznego (ogółu), finanse prywatne służą gromadzeniu dochodów (zysków) indywidualnych;
5. Duża skala finansów publicznych wpływa na kształtowanie się równowagi finansowej państwa, podczas gdy finanse prywatne w zasadzie nie mają takich możliwości.

Finanse -zagadnienia ogólne

Pojęcie inwestycji

Podstawowym pojęciem w finansach prywatnych jest pojęcie inwestycji. Inwestycją nazywamy operację wydatkowania środków pieniężnych w celu otrzymania:

- 1) zwrotu wyłożonej kwoty,
- 2) nadwyżki stanowiącej formę wynagrodzenia za udostępnienie kapitałów.

Finanse -zagadnienia ogólne

Wyróżniamy inwestycje w sensie rzeczowym, finansowym i niematerialnym:

- 1) efektem inwestycji w sensie rzeczowym jest rzecz lub obiekt;
- 2) przedmiotem wymiany w inwestycji w sensie finansowym są instrumenty finansowe zamieniane na pieniądz;
- 3) efektem inwestycji w sensie niematerialnym jest dobro niematerialne. Może nim być satysfakcja ze zdobytego tytułu naukowego, świadomość lepszego wykształcenia.

Finanse -zagadnienia ogólne

Wycena

Czynnością nieodłącznie związaną z inwestowaniem jest dokonanie wyceny. Wycenę można rozumieć dwojako, a mianowicie:

- 1) w sensie zewnętrznym. Ten rodzaj wyceny odpowiada na pytanie „Co ja — jako inwestor — osiągnę z inwestycji?”,
- 2) w sensie wewnętrznym. Ten rodzaj wyceny odpowiada na pytanie „Czy mnie — jako inwestora — stać na tę inwestycję?” tak w horyzoncie bliskim, jak i nawet kilkudziesięciu lat.

Finanse -zagadnienia ogólne

Ryzyko

- inwestowaniu zawsze towarzyszy ryzyko;
- w momencie podejmowania inwestycji jeden fakt jest bezsporny i pewny -jest nim wydatkowanie gotówki;
- reszta elementów, wśród nich zwrot kapitału i ekwiwalentu;
- są jedynie mniej lub bardziej prawdopodobne.

Finanse -zagadnienia ogólne

Rynki

Rynek to miejsce, na którym konfrontowana podaż jest na dane dobro z popytem.

Finanse -zagadnienia ogólne

Rynki finansowe dzieli się na następujące cztery kategorie:

- 1) rynek pieniężny, związany z transakcjami o horyzoncie poniżej jednego roku;
- 2) rynek kapitałowy, związany z transakcjami o horyzoncie powyżej jednego roku;
- 3) rynek wymiany walutowej, związany z chęcią uzyskania spekulacyjnych przychodów, ewentualnie z dążeniem do dostarczenia przez bank podmiotowi gospodarczemu waluty odpowiedniej do prowadzenia działalności gospodarczej;
- 4) rynek papierów pochodnych, związany z obsługą rynków, na których funkcjonują m.in.. takie pochodne papiery wartościowe jak opcje czy futures.

Finanse -zagadnienia ogólne

Podstawowi uczestnicy rynków finansowych:

- 1) państwo,
- 2) przedsiębiorstwa,
- 3) banki,
- 4) gospodarstwa domowe,
- 5) pośrednicy rynków finansowych.